Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
28 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/202920

Opgesteld door
Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken
Dir.Wegen en Verkeersveiligheid
Afdeling S&W

Beslistermijn
2 november 2026

Bijlage(n)
8

Aan Minister

nota

Aanbieden ontwerpbesluit regels voor het gebruik van fietsen met trapondersteuning en LEVs, inclusief leeftijdsgebonden helmplicht in onderraad (RFL) en ministerraad en voorhangprocedure

Aanleiding

De CFL heeft op 27 oktober jl. het ontwerpbesluit tot wijziging van verschillende algemene maatregelen van bestuur voor het opnemen van voorschriften over het gebruik van fietsen met trapondersteuning en lichte elektrische voertuigen (LEVs), inclusief de leeftijdsgebonden helmplicht (hierna ontwerpbesluit) doorgeleid naar de onderraad (RFL). Met deze nota wordt uw instemming gevraagd voor in eerste instantie het aanbieden van het ontwerpbesluit aan de RFL van 10 november a.s. en in tweede instantie, als het ontwerpbesluit wordt doorgeleid naar de ministerraad, voor het aanbieden van het ontwerpbesluit aan de ministerraad. Na akkoord van de ministerraad kan het ontwerpbesluit worden voorgehangen bij de Eerste en Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

Ik verzoek u:

1. akkoord te gaan met het aanbieden van het ontwerpbesluit aan de onderraad (RFL) en daartoe het aanbiedingsformulier RFL te ondertekenen.
2. Indien het ontwerpbesluit via de RFL wordt doorgeleid naar de ministerraad, de ministerraad machtiging te vragen om: 1) het ontwerpbesluit bij het parlement voor te hangen en 2) het ontwerp na afloop van de voorhangprocedure voor advies aan te bieden aan de Raad van State als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt en daartoe het aanbiedingsformulier MR te ondertekenen.
3. Na akkoord van de ministerraad, de brieven ten behoeve de voorhangprocedure aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer te ondertekenen.
4. Akkoord te gaan met het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota bij de voorhangprocedure, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Het besluit en de nota van toelichting hoeven *niet* te worden ondertekend.

Kernpunten

- De behandeling in de CFL heeft geen inhoudelijke discussiepunten opgeleverd. Er is wel besloten dat het besluit wordt doorgeleid naar de RFL, omdat het invoeren van de helmplicht tot 18 jaar onderdeel uitmaakt van het coalitieakkoord.
- Met een wijzigingswet, die op 23 oktober 2023 door de Eerste Kamer is aangenomen, is de voertuigcategorie LEVs geïntroduceerd ter vervanging van de voertuigcategorie bijzondere bromfietsen. Met het ontwerpbesluit wordt het

begrip ‘bijzondere bromfietsen’ in verschillende amvb’s vervangen door ‘lichte elektrische voertuigen’.

- Voor voertuigen die nu nog vallen onder de voertuigcategorie bijzondere bromfietsen (zoals BSO-bussen, Segways en elektrische steps) maar straks LEVs worden, blijven de huidige regels gelden: een kenteken- en registratieplicht, een verzekeringsplicht, een minimumleeftijd en specifieke verkeersregels.
- Met dit besluit komen ook zware e-(bak)fietsen (met een rijklare toestand excl. batterijen en belading van meer dan 75 kg of meer dan 4 zitplaatsen voor passagiers, of een technisch toegestane maximale massa van meer dan 250 kg) onder de voertuigcategorie LEVs te vallen. Dit zijn in de praktijk voornamelijk zware elektrische bakfietsen die in de kinderopvang worden gebruikt voor het vervoer van kinderen, of cargobikes die worden gebruikt voor goederenvervoer. Voor deze voertuigen gaan hierdoor nieuwe regels gelden: een verzekeringsplicht, een registratie- en kentekenplicht, een minimumleeftijd en specifieke verkeersregels.
  Voor deze zware elektrische (bak)fietsen gelden nu nog weinig regels, omdat hiervoor dezelfde regels gelden als voor ‘gewone’ fietsen. Met deze nieuwe regels worden de zware elektrische (bak)fietsen gelijkgesteld aan voertuigen zoals BSO-bussen, die gelet op het gewicht en de afmetingen vergelijkbare verkeersveiligheidsrisico's met zich meebrengen voor passagiers en andere weggebruikers.
- Voor grotere en zwaardere LEVs (dit zijn voornamelijk BSO-bussen en zware elektrische (bak)fietsen) wordt de minimumleeftijd verhoogd van 16 naar 18 jaar. Vanaf deze leeftijd wordt het verkeersinzicht verwacht dat nodig is de verantwoordelijkheid te dragen om deze grotere en zwaardere voertuigen te kunnen besturen, met de daarmee gepaard gaande verkeersveiligheidsrisico’s voor passagiers en andere weggebruikers.
- Er wordt een helmplicht ingevoerd voor bestuurders en passagiers van fietsen met trapondersteuning en LEVs, voor zover die personen jonger zijn dan 18 jaar. Hiermee wordt beoogd minderjarigen te beschermen tegen hersenletsel. Passagiers in een door de RDW aangewezen type LEV, met meer dan twee wielen, meer dan vier zitplaatsen voor passagiers en die zijn geproduceerd op basis van een typegoedkeuring of een aanwijzing, worden vrijgesteld van de helmplicht.
- Het besluit leidt tot meer verkeersveiligheid door harmonisatie van de regels voor vergelijkbare voertuigen, betere financiële bescherming van verkeersslachtoffers doordat bestuurders van alle zware elektrische voertuigen tegen wettelijke aansprakelijkheid zijn verzekerd en effectievere handhaving op de naleving van regels door de kentekening en registratie van de voertuigen.
- Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) adviseert het ontwerpbesluit niet in procedure te brengen. Het ATR stelt dat de onderbouwing van de nut en noodzaak ontbreekt voor de eisen die aan LEVs en fietsen met trapondersteuning worden gesteld. Het ATR gaat daarbij uit van de noodzaak om álle regels te onderbouwen, inclusief regels die al jaren gelden. In het ontwerpbesluit is echter alleen uiteengezet welke wijzigingen optreden ten opzichte van de huidige situatie (dus alleen de nieuwe regels) en waarom die wijzigingen nodig zijn. Op basis van de aanbevelingen van het ATR is in de toelichting bij het ontwerpbesluit verduidelijkt wat daadwerkelijk verandert door dit ontwerpbesluit. Daarnaast is de toelichting aangevuld op de volgende punten: de onderbouwing van de nut en noodzaak van de nieuwe regels

(waaronder de motivering voor de grenswaarden en de nieuwe regels voor zware e- (bak)fietsen) en de beschrijving van de MKB-toets.
- Tijdens de MKB-toets en de internetconsultatie heeft de kinderopvangsector aangegeven regeldruk door de helmplicht te verwachten en dat dit naar hun oordeel niet in verhouding staat tot het relatief kleinere risico op hoofdletsel bij passagiers in de door deze sector veel gebruikte stabielere BSO-bussen. Hierop is, na uw akkoord, in het ontwerpbesluit de bevoegdheid voor de RDW toegevoegd om voor goedgekeurde LEVs vrijstelling van de helmplicht voor passagiers te verlenen, na toetsing aan bij ministeriële regeling gestelde eisen (stabiliteit)eisen. Om de belanghebbenden de gelegenheid te geven om de aanwijzingsprocedure te doorlopen, worden passagiers in LEVs die mogelijk voor een vrijstelling in aanmerking komen tijdelijk uitgezonderd van de helmplicht.
- In een Kamerbrief van 13 juli 2021 is aangekondigd dat de regelgeving voor LEVs en fietsen met trapondersteuning zal worden geactualiseerd en zijn de contouren van het LEV-kader gepubliceerd.[1] Sindsdien zijn diverse stappen genomen voor de implementatie daarvan (zie onder toelichting; context).
- In het Coalitieakkoord staat dat er een aparte voertuigcategorie voor fatbikes komt, met een minimumleeftijd en helmplicht, en dat gemeenten de mogelijkheid krijgen fatbikevrije zones in te voeren. Een helmplicht voor gebruikers en passagiers tot 18 jaar voor alle LEVs en e-bikes, waaronder fatbikes, wordt meegenomen in het ontwerpbesluit.

Krachtenveld
- Naar aanleiding van het ATR advies is op uw verzoek VNO-NCW geconsulteerd. Zij hebben schriftelijk laten weten geen bezwaren te zien tegen dit kader, waaronder de voorgestelde regels voor zware LEVs. Hiervoor heeft VNO-NCW zowel een check gedaan bij de achterban, alsook een toets gedaan op proportionaliteit.
- De relevante stakeholders die zijn aangesloten bij VNO-NCW hebben eerder al positief gereageerd op de internetconsultatie over het LEV-kader. Het Verbond van Verzekeraars, TLN, Brancheorganisatie Kinderopvang, RAI Vereniging en BOVAG zien het nut en onderstrepen de noodzaak van vernieuwing van regelgeving voor LEVs, waaronder zware e-bakfietsen.
- EZK is akkoord met de aanpassingen in de nota van toelichting bij het besluit naar aanleiding van het ATR advies.
- De kinderopvangsector ondersteunt de vrijstelling op de helmplicht voor voertuigen met typegoedkeuring. Voor een belangrijk deel van de sector vervalt hierdoor de verwachte extra regeldruk.
- De RDW ziet het als de meest robuuste oplossing om géén uitzondering te maken op de helmplicht. Desondanks heeft RDW wel aangegeven de uitzondering binnen haar wettelijke rol te kunnen faciliteren. De uiteindelijke formulering van de vrijstelling in het besluit is met hen afgestemd en akkoord bevonden.
- Wegbeheerders hebben aangegeven dat zij graag mogelijkheden willen om LEVs of bepaalde LEVs naar de rijbaan te verplaatsen. Die mogelijkheid is niet opgenomen in dit besluit, omdat daarvoor nog pilots lopen. Verder is er door wegbeheerders op gewezen dat de verkeersborden voor LEVs complex zijn voor gebruikers. Dit is inderdaad het geval. Het herzien van borden is echter een omvangrijke ingreep die veel tijd kost en daarom niet in dit proces is

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 29 398, nr. 954: Kamerbrief Kader Lichte Elektrische Voertuigen – 13 juli 2021

meegenomen. Er wordt gerichte communicatie ingezet om de desbetreffende doelgroepen te bereiken en te informeren.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting

Context
In een Kamerbrief van 13 juli 2021 zijn de contouren van het LEV-kader gepubliceerd, mede in reactie op het OvV-rapport over de Stint.[2] Sindsdien is een wetsvoorstel uitgewerkt en aangenomen waarmee de RDW is aangewezen als onafhankelijke goedkeuringsinstantie voor bijzondere bromfietsen. Tevens is de wet zodanig gewijzigd om daarmee de implementatie van het LEV-kader in onderliggende regelgeving mogelijk te maken. Ook is in de tussentijd de kentekenplicht voor bijzondere bromfietsen in werking getreden. Inmiddels zijn we bij de laatste twee stappen beland om het LEV-kader in werking te laten treden: het implementeren van de gebruikerseisen in een algemene maatregel van bestuur (zie deze nota) en de technische eisen in ministeriële regelingen (volgt later dit najaar).

Politieke context
De helmplicht in dit besluit geeft invulling aan de aangekondigde leeftijdsgebonden helmplicht in diverse kamerbrieven.[3] In het commissiedebat Verkeersveiligheid van 21 mei 2026 waren VVD, Pro, 50PLUS, CU overwegend positief over een helmplicht. Er waren voornamelijk vragen over de gekozen leeftijdsgrens. CDA, D66 en FVD spraken zich niet concreet uit over het onderwerp. Groep Markuszower was tegen en vindt een leeftijdsgebonden helmplicht voor alle e-bikes te ver gaan.

Financiële/juridische overwegingen
De gevolgen voor de regeldruk zijn uitgebreid uiteengezet in de bijlage bij het besluit.

Communicatie
Er wordt met DCO een communicatiestrategie gemaakt om de verschillende doelgroepen van de leeftijdsgebonden helmplicht en de gebruikerseisen van LEVs te bereiken. Er wordt bezien welke stakeholders actief worden betrokken bij het maken van de strategie. Gedacht wordt aan onder andere RDW, RAI en BOVAG.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Aanbiedingsformulier voor RFL	Ter ondertekening
03	Adviesnota RFL	Ter informatie

[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 29 398, nr. 954: Kamerbrief Kader Lichte Elektrische Voertuigen – 13 juli 2021
[3] Kamerstuk 29398, nummer 1183; Kamerstuk 29398, nummer 1199; en Kamerstuk 29398, nummer 1220

04	Ontwerpbesluit tot wijziging van verschillende algemene maatregelen van bestuur voor het opnemen van voorschriften voor lichte elektrische voertuigen	Ter informatie
05	Aanbiedingsformulier MR	Ter ondertekening
06	Adviesnota MR	Ter informatie
07	Voorhangbrief Eerste Kamer	Ter ondertekening
08	Voorhangbrief Tweede Kamer	Ter ondertekening
09	Voorgaande gelakte beslisnota's	Deze voorgaande beslisnota's worden als bijlage meegezonden bij de voorhangbrieven.

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota

Datum	**Naam beslisnota**	**Toelichting**
25 maart 2026	Start internetconsultatie amvb gebruikerseisen lichte elektrische voertuigen (LEVs) en helmplicht	Beslisnota voor ontwerpbesluit en agendering van internetconsultatie bij de ministerraad in verband met de demissionaire status van het kabinet destijds.
1 juli 2026	ATR-advies en nadere toelichting regels voor zware e-bakfietsen	Beslisnota naar aanleiding van advies ATR over regels voor zware elektrische (bak)fietsen
27 augustus 2026	Vrijstelling leeftijdsgebonden helmplicht voor goedgekeurde LEVs inclusief bijlage advies RDW	Beslisnota over opnemen vrijstellingsmogelijkheid voor helmplicht voor passagiers in bepaalde LEVs met het advies van de RDW hierover

Datum
28 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/202920

Opgesteld door
Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken
Dir.Wegen en Verkeersveiligheid
Afdeling S&W

Aan
Minister

Bijlage(n)
8